

aran **dubèrt**
Conselh Generau d'Aran

Impuls ara melhora dera recuelhuda de residus
Impuls a la millora de la recollida de residus
Impulso a la mejora de la recogida de residuos

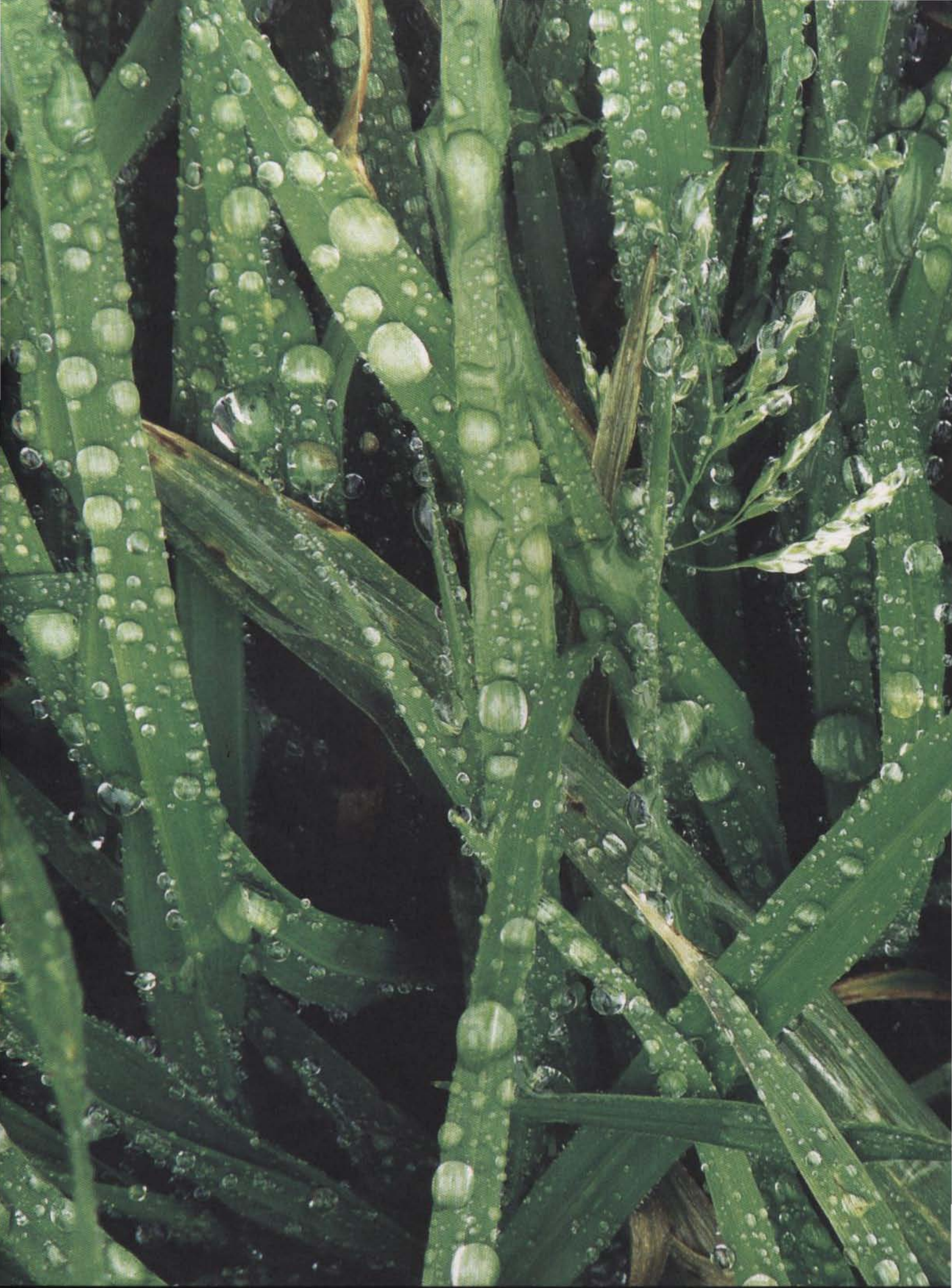
planes 34 e 35

En marcha era naua residència geriátrica
En marxa la nova residència geriàtrica
En marcha la nueva residencia geriátrica

planes 6 e 7

IV-5, 2010, p.24

somari

- 4 Editoriau
- 6 Tèma centrau
- 8 Economia e Innovacion
- 12 Torisme e Comèrç
- 19 Cultura, Lengua e Patrimòni
- 25 Salut e Benèster
- 28 Joenessa e Espòrts
- 31 Miei Ambient e Ramaderia
- 37 Proteccion civil
- 39 Territòri
- 44 Institucions
- 47 Opinion

aran dubèrt

Revista d'informacion d'interès ciutadan
Numerò 5
Prumèr semèstre de 2010

Conselh Generau d'Aran
arandubert@conselh Aran.org
www.aran.org

Direccion:
Amador Marqués

Redaccion:
Servici de Comunicacion e Premsa
deth Conselh Generau d'Aran

Dessènh e maquetacion:
Aran Disseny

Deposit Legau:
L.723-2008

Conselh Generau d'Aran

telefons d'interès

Conselh Generau d'Aran 973 64 18 01
Pompièrs d'Aran 973 64 00 80
Espitau Val d'Aran (urgències) 973 64 00 04
Espitau Val d'Aran (consultes) 973 64 31 40
Transpòrt e Emergències Sanitàries Val d'Aran (TESVA) 973 64 00 56
Torisme Val d'Aran 973 64 06 88
Espaci entath Ciutadan en Aran (ECA) 973 64 06 25
Escola de Tecnicis Esportius dera Val d'Aran (ETEVA) 973 64 45 95
Torisme Juvenil Val d'Aran (TOJUVA) 973 64 52 71

editoriau

Moments de cambis

Aran viu uns moments decisius. Enquia ara, jamès s'auien mobilizat tanti recorsi publicis en tan pòc de temps, per miei deth Conselh Generau, era Generalitat o des ajudes que reciben es nòsti ajuntaments. Eth pòble aranés a demostrat tostemp que sap adaptar-se as temps que viu e, aguest còp, en torne a dar pròves evidentes. Aguesti rèptes an de besonh naues politiques, capacitat de decision e trabalh e projectar er autogovèrn damb illusion e solvència. Ei atau coma mos cau seguir damb eth procès encetat entà mielhorar es servicis publicis a favor des persones. Quan acabam d'inaugurar era naua residència geriátrica Sant Antòni, eth Govèrn aranés apòste per renauir e ampliar er Espitau Val d'Aran, que compde damb mès servicis e prestacions. Era colaboracion damb Turespaña permet méter es bases d'un nau modèl toristic de creishement e recerca de mercats. Ad aguest prètzhet, cau híger er impuls deth Conselh per ua economia mès innovadora e competitiva dera man de projectes coma eth deth centre tecnologic de Casau, un esturment de país entàs nauis empenedors e es nòsti joeni, pr'amor que d'eri depen tanben eth progrès de toti e totes.

Francés X. Boya Alós
sindic d'Aran

cambis

Eth centre de Casau serà un esturment de país ath servici des nauï emprendedors

El centre de Casau serà un instrument de país al servei dels nous emprendedors

El centro de Casau será un instrumento de país al servicio de los nuevos emprendedores

Moments de canvis

Aran viu uns moments decisius. Fins ara, mai no s'havien mobilitzat tants recursos públics en tan poc de temps, a través del Conselh Generau, la Generalitat o els ajuts que reben els nostres ajuntaments. El poble aranès ha demostrat sempre que sap adaptar-se als temps que viu i, aquesta vegada, en torna a donar proves evidents. Els nous reptes necessiten noves polítiques, capacitat de decisió i treball i projectar l'autogovern amb il·lusió i solvència. És així com ens cal seguir amb el procés engegat per millorar els serveis públics a favor de les persones. Quan acabem d'inaugurar la nova residència geriàtrica Sant Antòni, el Govern aranès aposta per renovar i ampliar l'Espitau Val d'Aran, que compta amb més serveis i prestacions. La col·laboració amb Turespaña permet posar les bases d'un nou model turístic de creixement i recerca de mercats. A aquesta tasca, cal afegir l'impuls del Conselh per una economia més innovadora i competitiva de la mà de projectes com el del centre tecnològic de Casau, un instrument de país per als nous emprendedors i els nostres joves, perquè d'ells depèn també el progrés de tots i totes.

Momentos de cambios

Aran vive unos momentos decisivos. Hasta ahora, nunca se habían movilizado tantos recursos públicos en tan poco tiempo, a través del Conselh Generau, la Generalitat o de las ayudas que reciben nuestros ayuntamientos. El pueblo aranés ha demostrado siempre que sabe adaptarse a los tiempos que vive y, esta vez, vuelve a dar pruebas evidentes de ello. Los nuevos retos necesitan nuevas políticas, capacidad de decisión y trabajo y proyectar el autogobierno con ilusión y solvencia. Es así como tenemos que seguir con el proceso emprendido para mejorar los servicios públicos a favor de las personas. Cuando acabamos de inaugurar la nueva residencia geriátrica Sant Antòni, el Gobierno aranés apuesta por renovar y ampliar el Espitau Val d'Aran, que cuenta con más servicios y prestaciones. La colaboración con Turespaña permite poner las bases de un nuevo modelo turístico de crecimiento y búsqueda de mercados. A esta labor, hay que añadir el impulso del Conselh por una economía más innovadora y competitiva de la mano de proyectos como el del centro tecnológico de Casau, un instrumento de país para los nuevos emprendedores y nuestros jóvenes, porque de ellos depende también el progreso de todos y todas.

Francés X. Boya Alós
sindic d'Aran

naua residència

Eth president Montilla e eth sindic Boya inauguren es naues installacions dera residència geriàtrica Sant Antòni

El president Montilla i el síndic Boya inauguren les noves instal·lacions de la residència geriàtrica Sant Antòni

El presidente Montilla y el síndico Boya inauguran las nuevas instalaciones de la residencia geriátrica Sant Antòni

Eth president dera Generalitat de Catalunya, José Montilla, e eth sindic d'Aran, Francès Boya, an inaugurat, eth passat mes de març, es naues installacions dera residència geriàtrica Sant Antòni, en Vielha, dempús dera remodelacion integrau amiada a tèrme peth Conselh Generau d'Aran.

Eth Govern aranés a invertit 2,2 milions d'euros ena reforma deth

geriàtric, que guanhe 24 lhets residenciaus. D'aguesta forma, era residència aumeute era capacitat enquia un totau de 74 places (44 residenciaus, 20 de centre de dia e 10 sociosanitàries), e se creen 17 nauis lòcs de trabalh (32 en totau). Eth Conselh prevé qu'es nauis residents s'incorpòren de forma graduau.

Era reforma deth centre supòse ua

mielhora substanciau der antic espitau de Sant Antòni, que compde ara damb ues dependències plan dignes e confortables, atau coma uns nauis equipaments sanitaris e residenciaus. Eth Govern aranés da compliment a ua òbra plan demorada per fòrça familhes araneses entà poder atier en Aran es besonhs dera gent grana depenenta.

gent grana

opinion: noelia costa

Era nòsta gent grana s'ac merite La nostra gent gran s'ho mereix Nuestra gente mayor se lo merece

Damb era dubertura dera naua residéncia, auem arthenhut ua promesa. Totun, mès qu'ua promesa, ère un besonh e un desir tà fòrça families, qu'auràn era tranquilitat d'auer as sòns pairs-sénhers en un lòc a on saben que les suenharàn coma se siguessen en casa, mès damb era seguretad de disposar d'un personau especializat e format entà dar-les eth mielhor suenh.

A despièch qu'auem agut de deishar de hèr d'autres causes, era reforma d'aguest centre ère ua prioritad entath Govèrn d'Aran, un Govèrn qu'apòste pes politiqes sociaus, qu'a hèt possible auer un equipament coma aguest çò mès lèu possible entà implementar eth dejà existent.

Ei cèrt qu'eth Conselh Generau a trabalhat entà qu'era màger part des persones qu'ac volguen poguen demorar en casa damb ajuda. Damb aguesta finalitat, se daurís eth servici d'atencion domiciliària e, a compdar deth mes de març, eth servici de telealarma ei gratuït tà totes es persones que demoren en Aran. Mès tanben volem dar supòrt as mès depenents que dejà non pòden èster en casa e qu'an de besonh d'ajuda especializada.

Èm plan arregraïdi ath Departament de Salut de poder compdar damb ua planta sociosanitària, ena qu'es nòsti malauts pòiràn passar era sua longa convalescència o, en sòn cas, es moments darrèrs dera sua vida, sense auer de gèsser dehòra deth país. Aguest ère un ahèr qu'afectau ara morau des nòsti ciutadans qu'auien de demorar dehòra dera Val per manca de places. Mès, a compdar d'ara, açò ja non serà atau.

Tanben cau arregraïr eth compromís deth Govèrn dera Generalitat entara ampliacion der Espitau Val d'Aran, espi-tau qu'enguan complís 25 ans. Maugrat qu'a envielhit fòrça dignament, es besonhs actaus hèn que calgue replantejar-se espacis e ampliar airaus.

Fin finau, voi arregraïr a tota era gent qu'a metut era sua illusion en aguest projècte, des deth director deth Servici Aranés deth Benèster e era Salut (SABS) e era directora dera Residéncia enquiàs treballadors e treballadores que dia a dia i meten tota era sua energia entà qu'es usatgèrs se sentisquen coma en casa.

[Extracte deth discurs prononciat en acte d'inauguracion,
eth 19 de març de 2010]

Noelia Costa Riu,
vicesindica 2au e conselhèra de Sanitat e Servicis Sociaus

Eth Conselh destine 2,2 milions d'èuros tath centre dera gent grana, que guanhe 24 places residenciaus e 17 lòcs de trabalh
El Conselh destina 2,2 milions d'euros per al centre de la gent gran, que guanya 24 places residencials i 17 llocs de treball
El Conselh destina 2,2 millones de euros para el centro de la gente mayor, que gana 24 plazas residenciales y 17 puestos de trabajo

Aran compde tanben damb un nau palai de justícia Aran compta també amb un nou palau de justícia Aran cuenta también con un nuevo palacio de justicia

Eth president Montilla e eth sindic Boya an inaugurat tanben eth nau Palai de Justícia d'Aran, qu'acuelh eth jutjat numero 1 de primèra instància e instruccion de Vielha. Andús an estat acompanyad dera conselhèra de Justícia dera Generalitat, Montserrat Tura, e era presidenta deth Tribunau Superior de Justícia de Catalonha, Maria Eugènia Alegret. Eth Departament de Justícia deth Govèrn catalan a destinat 530.000 èuros entath nau Palai de Justícia d'Aran, que se tròbe ena naua plaça Mossen Joan Caseny de Vielha. Ena bastissa s'i tròben tanben eth registre civiu, era fiscalia, es mètgges legistes, es advocats e procuradors, es tecnicos e er archiu.

4,8 milions d'èuros

Era Generalitat e eth Conselh d'Aran destinen 4,8 milions d'èuros entà adequar equipaments publics

La Generalitat i el Govern d'Aran destinen 4,8 milions d'euros per adequar equipaments públics

La Generalitat y el Gobierno de Aran destinan 4,8 millones de euros para adecuar equipamientos públicos

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e eth conselhèr d'Economia e Finances dera Generalitat, Antoni Castells, acompanyadhi deth secretari generau d'Economia e Finances, Martí Carnicer, e eth vice-sindic 1èr e conselhèr d'Administracion Publica e Finances, Rufino Martínez, an signat, en Barcelona, eth convèni de colaboracion entre eth Conselh Generau e eth Govern catalan entà desplegar un Plan extraordinari d'inversions enes equipaments publics pendent es ans 2010 - 2011.

Eth Plan sage de contribuir ara melhora des infraestructures basiques der autogovern e balhar avientament es servicis transferits. Eth pressupòst globau deth Plan ascendís a 4,8 milions d'euros, des quaus 4 milions anaran a cargue deth pressupòst dera Generalitat e es auti 800.000 euros seràn aportadi peth Conselh. Es actuacions previstes son es que seguissen:

- Reforma des sedences des equipaments administratius e servicis tecnicos deth Conselh Generau.

- Aqueriment de sòu entà equipaments.
- Adequacion d'equipaments entàs servicis e installations de Mieï Ambient, Agricultura e Ramaderia.
- Reforma dera sedença institucionau deth Conselh Generau d'Aran ena Casa deth Senhor d'Arròs.
- Construcció e adequacion d'equipaments culturaus.
- Construcció e adequacion d'equipaments toristics.

descompdes enes nau contractes electrics

**Exit de participacion
en un cors de gestion
d'empreses**

**Èxit de participació en
un cors de gestió
d'empreses**

**Éxito de participación
en un curso de gestión
de empresas**

Aguest iuèrn s'a impartit eth primèr cors de gestion d'empreses entà hemnes empresàries e treballadores, organizat peth eth Conselh, a traucers der Espaci entath Ciutadan en Aran. Pròp de 30 personas s'i an inscrit, en tot suberpassar eth numero de places ofertades. Eth cors s'a desvolopat en marc deth programa deth Plan d'Igualtat entre Hemnes e Òmes deth Govern aranés, que compde damb eth supòrt deth Programa d'Agents d'Igualtat, iniciativa deth Departament de Trabalh en convèni damb era Deputacion

**Es descompdes demoren garantidi enes nau
contractes electrics**

**Els descomptes queden garantits en els nous
contractes elèctrics**

**Los descuentos quedan garantizados en los
nuevos contratos eléctricos**

Es nau contractes electrics que s'an formalizat damb era empresa Endesa Energia an mantengut es descompdes electrics, que pendent decades s'an aplicat ena Val d'Aran, tant as particulars coma as ajuntaments. En aguest nau contracte, se seguissen aplicant es descompdes deth 20 % entàs usatgèrs particulars, empadronadi en Aran. Aguestes garanties arriben dempús qu'eth Govern aranés age amiat a tèrme diuèrses negociacions damb era empresa e era Comission Nacionau dera Energia (CNE).

**Aran acuelh un congrès
sus informacion finan-
cèra e crisi economica**

**Aran acull un congrès
sobre informació finan-
cèra i crisi econòmica**

**Aran acoge un congreso
sobre información
financiera y crisis
económica**

Eth sindic Francés Boya inaugurèc en gèr era setmana interdepartamentau de comptabilitat, organizada pera Universitat de Lhèida, celebrada en Baquèira damb mès de 50 inscrits vengudi de tot er Estat. Eth congrès s'a centrat ena formacion sus informacion financèra e crisi economica per miei der impacte dera regulacion financèra ena economia e es finances, e era naua normativa qu'afècte ara promocion deth personau relacionat damb era investigacion e era docència universitària.

mès de 6 milions d'èuros
destinadi entà inversion publica

**Ua prioritat:
reactivar era economia e es inversions**

**Una prioritat:
reactivar l'economia i les inversions**

**Una prioridad:
reactivar la economía y las inversiones**

Eth Conselh a aprovat eth sòn pressupòst entà 2010, deth que destaquen es mès de 6 milions d'èuros destinadi entà inversion publica. Aguesta mesura extraordinària seguís damb era politica deth Govèrn aranés entà reactivar era economia e eth trabalh d'Aran, en tot compensar era activitat d'òbra privada, qu'a amendrit sensiblement d'ençà dera crisi economica.

D'aguesta forma, se reformarà era Casa Forestau de Vielha entàs dependències de Mieï Ambient e s'adequarà er antic otèl de Casau entà convertir-lo en un Centre Tecnologic. Aguesta serà ua bastissa polivalenta qu'acuelherà empreses empenedores en camps coma eth des naues tecnologies e era investigacion e eth desenvolopament toristics. Tanben auràn cabuda estudis universitaris en concertacion damb era UOC e era UdL.

administracion dubèrta

En marcha un programa entà implantar era administracion dubèrta

En marxa un programa per implantar l'administració oberta

En marcha un programa para implantar la administración abierta

Eth Conselh Generau d'Aran desvolope un programa entà implantar era administracion dubèrta ena maxima institucion e enes ajuntaments que s'an hijut ath projècte (Les, Canejan, Es Bòrdes, Vilamòs, Arres, Bossòst e Bausen). En compliment dera lei sus era tramitacion telematica de 2007, eth programa ei frut d'un convèni de collaboracion entre eth Govern aranés e era Generalitat de Catalunya entà dar supòrt as municipis en matèria d'implantacion de tramits administratius *on line*, servicis de via dubèrta en Conselh e enes ajuntaments e integracion en hilat deth padron telematic. Tanben se contemple era emision e distribucion de certificats digitaus entà poder amiar a tèrme quaqu tramits de caractèr personalizat. Eth programa ei en fasa d'assessorament e formacion per miei dera empresa Semic Internet.

aeropòrt

GDDecaux Airport
Val d'Aran - 30m2
Orly-Orly - desembre 2008

Aran, present en aeropòrt d'Alguaire Aran, present a l'aeroport d'Alguaire Aran, presente en el aeropuerto de Alguaire

Eth Departament de Torisme, Comèrc e Transpòrt deth Govèrn aranés e eth patronat de Torisme Val d'Aran an previst de daurir un punt d'informacion pròpri en aeropòrt de Lhèida – Pirenèus, segontes anoncièc eth conselhèr Juan Antonio Serrano. Atau madeish, eth Conselh Generau a sollicitat ara Direccion Generau de Transpòrt Terrèstre dera Generalitat er establiment d'ua connexion directa de transpòrt public entre er aeropòrt e era Val d'Aran.

Promocion internacionau
Promoció internacional
Promoción internacional

Eth Departament de Torisme ven de desvolopar, en dus ans, ua accion ingenta entà méter ath dia es esturments de promocion dera Val d'Aran. Er acòrd amb Turespaña a permetut promocionar internacionaument ara Val d'Aran enes aeropòrts de París, Tolosa e Tarbes pendent era campanha 2008 - 09.

Er andito, protagonista gastronomic der iuèrn
L'andito', protagonista gastronòmic de l'hivèrn
El 'andito', protagonista gastronómico del invierno

Era *anditada* e era sua setmana gastronomica an arribat ara dusau edicion dempús der èxit arremassat en 2008. Era Associacion de Comerçants e Empresaris de Bossòst (ACEB) a tornat a organitzar aquestes jornades gastronomiques, en qué i an participat 13 restaurants, damb eth supòrt der ajuntament de Bossòst, era Generalitat de Catalunya e eth Conselh Generau d'Aran, en colaboracion damb es carnisseries Pascalet, Pedarròs e Pitùn, era panaderia Fernández – Rella, era Escòla d'Ostalariá de Les, Comercial R. Cònsul e Verd Fruit S.C.P.

Eth Conselh apòste pera candidatura des jòcs olimpics d'iuèrn de Barcelona

El Conselh aposta per la candidatura dels jocs olímpics d'hivern de Barcelona

El Conselh apuesta por la candidatura de los juegos olímpicos de invierno de Barcelona

Eth sindic d'Aran Francés Boya a manifestat qu'era candidatura de Barcelona entàs jòcs olimpics d'iuèrn 2022 "a de poder compdar damb era Val d'Aran, perque ei ua destinacion de prumèr orde en Pirenèu e era qu'aufrís es optimes condicions entà acuelher competicions e pròves olimpiques d'iuèrn". Entath Sindic, "un projècte d'aguestes caracteristiques non s'enten sense Aran ne eth conjunt deth Pirenèu catalan". Per aguest motiu, era candidatura de Barcelona "a de devier eth revulsiu definitiu entà mielhorar es comunicacions dera Val d'Aran damb era rèsta de Catalonha", en tot referir-se sustot ara mielhora dera carretèra N - 230.

Projècte de recuperacion des antics camins entà fomentar eth senderisme

Projecte de recuperació dels antics camins per fomentar el senderisme

Proyecto de recuperación de los antiguos caminos para fomentar el senderismo

Eth Conselh a previst de desvolopar en 2010 un Plan de recuperacion des antics sendèrs dera Val d'Aran entà potenciar era practica deth senderisme. Atau se despren deth projècte dat a conèisher peth conselhèr de Torisme, Comèrç e Transpòrt, Juan Antonio Serrano, ena assemblada generau deth patronat de Torisme Val d'Aran. Eth Govèrn a previst de condicionar es sendèrs e reemplaçar es vielhes senhaus des camins per ues de naues e omologades entà arténher era sua omogeneizacion en conjunt deth territòri.

En aguesti moments, ua auditoria, realizada per expèrts austriacs, analise es potencialitats dera practica deth senderisme en Aran, en tot hèr ua recopilacion des itineraris e des accions a desvolopar entà arténher era certificacion internacionau des sendèrs. Eth projècte, que s'amie a tèrme amassa damb Turespaña, prevé senhalizar ua ruta en cada pòble, que començarà, passarà o finalizarà en madeish pòble, en tot méter en valor es sòns elements patrimonius e culturaus.

era esséncia des pireneús

Era esséncia des Pirenèus

**Eth Conselh cree era mèrca toristica
'Val d'Aran. Era esséncia des Pirenèus'**

**El Conselh crea la marca turística
'Val d'Aran. L'essència dels Pirineus'**

**El Conselh crea la marca turística
'Val d'Aran. La esencia de los Pirineos'**

Eth Departament de Torisme, Comèrç e Transpòrt deth Conselh Generau a creat ua naua mèrca toristica generica dera Val d'Aran. Ues letres majuscules en orizontau damb un hons de montanhes damb colors disparions emmarquen eth lèma *Val d'Aran. Era esséncia des Pirenèus*, revirat en cinc lengües. Ei eth prumèr còp qu'eth Govèrn aranés cree una mèrca toristica entà promocionar era Val d'Aran. Era lògo-mèrca pòrte associadi quate colors que hèn referéncia as quate

productes toristics principaus qu'aufèrte era Val d'Aran: era nhèu, eth senderisme, era biciclèta de montanha e eth benèster ena montanha, aguesti tres darrèrs son promoigudi a compdar d'un projècte pilòt entre eth Conselh e Turespaña entara desestacionalizacion deth torisme aranés. Ath temps, aguesti tres productes compden tanben damb era sua pròpria mèrca, que servirà coma certificacion de qualitat des establiments e servicis que les aufèrten ena Val d'Aran.

Nai portaus web

Nous portals web

Nuevos portales web

Torisme a previst de daurir quate nai portaus webs especializadi enes mèrques (Val d'Aran, hiking, btt e wellbeing). Segontes Serrano, "eth Conselh apòste per promocionar era Val d'Aran coma destinacion toristica a trauèrs d'internèt, perque entàs territòris petits coma aguest, internèt s'a convertit en un esturment massiu accessible entà posicionar-se toristicament"

**Mes deth Caviar ena
Val d'Aran**

**Mes del Caviar a
la Vall d'Aran**

**Mes del Caviar en
el Valle de Arán**

Eth Mes deth Caviar ei era naua apòsta toristica, culturau e gastronomica qu'a organizat eth Departament de Torisme, Comèrc e Transpòrt deth Conselh Generau d'Aran pendent eth mes de març de 2010. Er objectiu dera mòstra ei gaudir d'ua des jòies dera gasatromia aranesa, eth Caviar Nacarii, tanben coneishut coma "eth diamant nere deth Pirenèu". D'aguesta forma, se pòirà degustar plats elaboradi damb caviar, sahumat e carn d'estu-
rion, en 15 restaurants dera Val d'Aran.

Ath delà, era propòsta contemple visites entara Piscifactoria de Les entà conèisher era sua istòria, origen e procèssi a seguir enquiara obtencion d'aguest minjar exclusiu. Tanben se pòt optar a un tractament faciau e corporau antiedat, elaborat a compdar deth caviar, enes aigües termaus des Tèrmes dera Baronia, plaçades tanben en pòble de Les. Aguesta iniciativa s'organize amassa damb Torisme Val d'Aran, er Ajuntament de Les, eth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran, es Tèrmes Baronia de Les e Caviar Nacarii.

torisme de congrèssi

Iniciativa entà impulsar eth torisme de congrèssi **Iniciativa per impulsar el turisme de congressos** **Iniciativa para impulsar el turismo de congresos**

Eth Departament de Torisme, Comèrc e Transpòrt apòste per convertir era Val d'Aran en ua destinacion de referéncia ena organizacion de congrèssi e amasades de trabalh de diüersi sectors economics. Atau ac a assegurat eth conselhèr Serrano, entà qui era iniciativa "consistís en promòir eth torisme de congrèssi pendent tot er an coma ua forma mès de dinamizacion economica, que complemente es diüerses activitats que s'amien a tèrme ar entorn deth torisme".

Entà pr'amor d'arténher aguest objectiu, eth Conselh collabòre ena creacion dera associacion Aran Congress Bureau. Eth conselhèr a explicat qu'Aran aufrís ues condicions de trabalh fòrça excepcionaus peth sòn entorn naturau de qualitat e es sues "plan bones" installacions ostalères, comerciaus e de servicis. Atau madeish, Aran ei ua destinacion fòrça avienta entà complementar congrèssi que s'organizen en ciutats propères, coma Lleida o Tolosa.

Promòir era competitivitat deth petit comèrç
Promoure la competitivitat del petit comerç
Promover la competitividad del pequeño comercio

Eth Departament de Torisme, Comèrç e Transpòrt deth Conselh facilite era formacion entar empresari deth comèrç, per aguest motiu a collaborat ena organizacion en Aran d'ua jornada de competitivitat entath petit comèrç, qu'auèc lòc en gèr, en otèl Sol Vielha. Aguesta jornada, promoiguda pera Cramba deth Comèrç de Lleida, a consistit en ua conferéncia amenizada damb ua representacion teatrau, a on s'an caracterizat, de forma didactica e per miei d'escènes realizades per actors professionaus, es bones practiques comerciaus entà arténher competitivitat. En acabar era jornada, dubèrta a tot eth sector, era Associacion de Comerçants de Vielha a liurat es prèmis corresponents ath Prumèr Concors d'Aparadors de Nadau.

Un bus entà promocionar era Val d'Aran enes ciutats
Un bus per promocionar la Vall d'Aran a les ciutats
Un bus para promocionar el Valle de Aran en las ciudades

Eth Conselh Generau a previst de méter en marcha un bus toristic entà promocionar era Val d'Aran enes ciutats referenciaus enes mercats propèrs, coma Tolosa, Sant Sebastian, Barcelona o Madrid. Aguest bus foncionarie coma ua oficina mobil toristica, ornamentada damb publicitat dera destinacion, que darie a conéisher Aran e era sua ofèrta toristica pendent tot er an. Aguesta iniciativa, que compde damb eth supòrt de Baqueira Beret, permet qu'Aran dispòse d'un esturment pròpri, senzilh e dinamic de recerca de public, sense depèner des grani eveniments de promocion, coma es hèires destinades a un public fòrça especializat.

Ara recerca de nau visitaires des Isles Balears
A la recerca de nous visitants de les Illes Balears
A la búsqueda de nuevos visitantes de las Islas Baleares

Eth Govèrn aranès s'a amassat damb empresaris, touroperadors e periodistes de Malhòrca damb er objectiu d'apropar era destinacion aranesa ath mercat des Isles Balears, en tot profitar era oportunitat des vòls de connexion damb er aeroport d'Alguaire. Eth Conselh trabalhe entà qu'Aran se consolide coma era destinacion pirenènca de referéncia entad aguest public, perque era naua infraestructura lheidatana permet estauviar ath torista balear mès d'ora e mieja de viatge.

infraestructures aupines

**‘Austrian Workshop’,
era innovacion ena economia d’esquí e montanha**
**‘Austrian Workshop’,
la innovació a l’economia d’esquí i muntanya**
**‘Austrian Workshop’,
la innovación en la economía de esquí y montaña**

Eth Conselh Generau d’Aran a organizat ues jornades economicas que tracten sus era innovacion en regions d’esquí e montanha, en tot préner coma exemple eth dera destinacion d’Àustria. Es jornades, amia des a tèrme en concertacion damb era Cramba de Comèrc d’Àustria en

Barcelona, s’an desvolopat en otèl Tuca de Betren entà promocionar e impulsar era aplicacion dera tecnologia e era experiéncia toristica d’Àustria enes infraestructures aupines. Eth programa a afruit ponéncies tecnicas sus seguretat aupina, optimizacion e innovacion, infraestructures

esportives e toristiques de montanha, e promocion e comercializacion. Ath delà, s’an dat a conéisher exemples de bones practiques en espaci economic aupin e eth projècte pilòt que s’aplique en Aran per miei der acòrd entre eth Conselh e Turespaña.

eth futur der aranéés

Lum vèrda entà tramitar era Lei der aranéés Llum verda per tramitar la Llei de l'aranès Luz verde para tramitar la Ley del aranéés

Eth sindic d'Aran e deputat en Parlament, Francés Boya, a advocat per capvirar era situacion "precària" der aranéés per miei dera naua Lei qu'a de protegir era lengua pròpria d'Aran, prebotjada peth Govern dera Generalitat. Eth Sindic a instat ara colaboracion entre es institucions catalanes e araneses entà desvolopar

es politiques de besonh tà garantir eth futur der aranéés. Es grops parlamentaris que dan suport ath Govern (PSC, ERC e ICV) e CiU an rebotjat era esmenda ara totalitat qu'auie presentat eth PP contra era Lei der aranéés. Damb aguesta votacion, era Cramba catalana amie entà dauant era tramitacion dera norma,

damb procediment d'urgéncia. "Aguest procès mos a d'amiar de cap tath reconeishement des drets des ciutadans d'Aran dauant dera Generalitat e es institucions araneses", a afirmat eth Sindic en session plenària, qu'a definit Aran coma "un territòri singular damb ua identitat plurau e dubèrta".

art literatura jazz

www.cultura.conselharan.org

Programacion culturau de jazz

Programació cultural de jazz

Programación cultural de jazz

Era cap de Cultura e Politica Lingüística, Maria Vergés, eth responsable dera Associacion Aran Teatre, José Ramón Puyol, e eth responsable dera Associacion culturau Solei, Lluç Navarro, presentèren era naua programacion culturau "Aran damb Art" deth Conselh Generau entàs mes de hereuèr e març. Pendent aguest periòde, s'an celebrat concèrts de musica jazz, damb actuacions d'artistes de renòm. Atau madeish, aguesti concèrts s'emmarquen laguens dera collaboracion damb es organizadors deth Festivau de Jazz de Sant Gaudens, que s'amie a tèrme en mes de mai.

Naua web de cultura Nova web de cultura Nueva web de cultura

Eth Departament de Cultura e Politica Lingüística deth Govèrn aranés a metut en marcha ua naua web, que recuelh tota era informacion que hè referéncia ara cultura e era lengua pròpia d'Aran, ath delà de toti aqueri ahèrs relacionadi damb era creacion culturau que s'amien a tèrme en país. Aguest portau amasse es seccions de lengua, patrimonì, musèus e promocion e difusion culturau. Tanben se pòden consultar contenguts relacionadi damb er Archiu Generau d'Aran, era Bibliotèca Generau de Vielha e er Institut d'Estudis Aranesi. Eth portau se pòt consultar en <http://www.cultura.conselharan.org>

Darrères novetats literàries en aranés Últimes novetats literàries en aranés Últimas novedades literarias en aranés

Enes darrèr mes, eth Conselh Generau a acuelhut es presentacions dera revista occitana Plumalhon, en version aranesa, damb eth supòrt deth Conselh Generau; eth recuelh *De land en land* (Pagès Editors), recuelh des òbres guanhadores deth Prèmi Aran de Literatura dera V e VI edicion; eth conde *Er auet de Nadau* (Conselh Generau, collecion Pepita Caubet) de Ninfa Carabias e ilustracions de Cristina Gómez; era novèlla *Mòria! Èm perduts* (Conselh Generau, collecion juvenila) de Tòni Escala e ilustracions de Ricard Novell; e era òbra *Talh d'Aran* (Pagès Editors, damb eth supòrt deth Conselh), un recuelh de poesies e fotografies de Montse Cuixart.

Reparen era vòuta deth temple d'Aubèrt Reparen la volta del temple d'Aubèrt Reparan la bóveda del templo de Aubèrt

Eth Govèrn aranés a amiat a tèrme era reparacion dera vòuta e paraments interiors dera glèisa deth Rosèr d'Aubèrt, en ua actuacion qu'a compdat damb era collaboracion dera Enitat Municipau Descentralizada d'Aubèrt e Betlan. Era òbra a consistit en repicar eth parament interior, reparar es henerecles ena vòuta e deishar visti es carrèus dera nau principau. Tanben s'a cambiat eth lumenatge. En totau, s'an ivertit 14.000 èuros.

nau testament

**Presenten era prumèra edicion en
aranés deth Nau Testament**

**Presenten la primera edició en aranès
del Nou Testament**

**Presentan la primera edición en
aranés del Nuevo Testamento**

Er arquebisbe d'Urgell, Joan – Enric Vives, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, an presentat era prumèra edicion en aranés deth Nau Testament, arrevirat peth caperan aranés Mn. Jusèp Amiell. Era presentacion a agut lòc eth mes de març ena glèisa de Sant Miquèu de Vielha, en transcurs d'un acte fòrça emotiu, tant pera hìta d'arrevirar ar aranés un des libres mès universaus, atau coma peth reconeishement public a Amiell en qualitat deth sòn esfòrc e era sua contribucion ara cultura e lengua aranesa.

Era arrevirada s'a efectuat a comdar dera version catalana dera Bíblia Catalana Interconfessionau (BCI), hèta a comdar des originaus ebrèu e grèc e trabalhada pes especialistes des diuèrses Glèises cristianes. Era edicion l'a amiada a tèrme eth Bisbat

d'Urgell, damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran, era Direccion Generau d'Ahèrs Religiosi dera Generalitat e er Institut d'Estudis Ilerdencs dera Deputacion de Lleida. Se n'an imprés 1.000 exemplars en ua prumèra edicion.

Er Archiprestat dera Val d'Aran a podut hèr realitat eth desir longament demorat d'editar en aranés aquest part dera Bíblia, un libre universau qu'a estat arrevirat, parciaument, a mès de 2.000 lengües dispariones, atau coma a rebrembat Mn. Jusèp Amiell. Aquesta òbra se hig, per prumèr còp, ad aquest conjunt d'arrevirades, damb toti es permisi eclesiastics, e ei cridada a auer un papèr destacat enes celebracions liturgiques, er ensenhament dera religion ena escòla e, en generau, era normalizacion der aranés coma lengua d'art e cultura.

**Prevision entà refor-
mar era glèisa d'Arres**
**Previsió per reformar
l'església d'Arres**
**Previsión para refor-
mar la iglesia de Arres**

Eth Conselh a arribat a un acòrd damb er Ajuntament d'Arres e eth Departament de Política Territorial e Òbres Publicas dera Generalitat entà amiar a tèrme es òbres de restauracion deth losat, era vòuta e es hene-recles dera glèisa de Sant Joan d'Arres. Era actuacion compde tanben damb era colaboracion deth Bisbat d'Urgell. Eth pressupòst totau des òbres previstes ei de 152.500 èuros e se prevé de començar-les a comdar deth pròplèu ostiu. Aquestes òbres consistissen en rehèr era cubèrta, còser es parets e efectuar un drenatge tà treir es umitats.

melhores restauracion

**Eth Plan de Beret,
tresaur preistoric deth
Pirenèu**

**El Plan de Beret,
tesoro prehistòric del
Pirineu**

**El Plan de Beret,
tesoro prehistórico
del Pirineo**

Mès de 50 personas s'an dat cita, eth passat mes de deseme, entà escotar era conferéncia dera arqueològa e antropològa Isaure Gratacos sus es gravats preistorics trobadi enes pèires deth Plan de Beret, possiblement un des airus dera antiguitat mès importants deth Pirenèu. Era conferéncia a agut lòc en marc dera presentacion deth primèr numero dera publicacion *Revue de Comminges et des Pyrénées Centrales*, dera Societat d'Estudis de Comènges, qu'a comptat en aguesta edicion damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran.

**Eth Conselh melhore
er accés ara glèisa de
Gausac**

**El Conselh millora
l'accès a l'església
de Gausac**

**El Conselh mejora el
acceso a la iglesia
de Gausac**

Eth Conselh Generau d'Aran a mielhorat er accés ara glèisa de Sant Martin de Gausac, en municipi de Vielha – Mijaran. Era actuacion, amiada a tèrme pera empresa Construcciones Filloy, a suposat ua inversion de 37.000 èuros. Eth Govèn a condicionat era entrada en tot rebaishar es escales e eishamplar era pòrta d'accès ath pati de dauant dera glèisa. Tanben s'a installat un nau paviment de pèira, que dignifique er entorn deth temple gotic atau coma era entrada ath pòble de Gausac. Era òbra, frut d'un convèni damb eth Departament de Politica Territorial e Òbres Publiques, s'a executat damb era colaboracion der Archiprestat dera Val d'Aran.

**Scèna pictorica deth
sègle XVII en Begós**

**Escena pictòrica del
segle XVII a Begós**

**Escena pictórica del
siglo XVII en Begós**

Es trabalhs de restauracion e consolidacion des coches pictoriques ena glèisa de Sant Ròc de Begós (Lairissa) an permetut de descurbir ua scèna plan remercabla deth sègle XVII, plaçada ath dessús der arc deth presbitèri. Eth conjunt, que date de 1618, represente era scèna dera crucifixion de Jesucrist, qu'apareish en creu, acompanyat, en andús costats, dera Vèrge Maria e Sant Joan. Era pintura, de bona factura, ei d'estil renaissentista avançat, segon tes a explicat era tecnica de Patrimòni deth Conselh, Elisa Ros. Atau ac permet concludir era sua iconografia classica e estatica. Era intervencion s'a amiat a tèrme damb eth supòrt tecnic deth Centre de Restauracion de Béns Mòbles de Sant Cugat.

crist de salardú

Eth Crist de Salardú estree nau expositor

El Crist de Salardú estrena nou expositor

El Cristo de Salardú estrena nuevo expositor

Er arquebisbe d'Urgell, Joan – Enric Vives, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, an presidit er acte de presentacion deth nau expositor qu'acuelh era talha romanica deth Crist de Salardú entara sua conservacion e seguretat. Eth projècte, qu'a comptat damb ua inversion de 75.000 èuros, a estat pro-moigut peth Conselh Generau d'Aran

en colaboracion damb eth Bisbat d'Urgell, er ajuntament de Naut Aran e era Fondacion Jesús Serra.

Eth nau sistèma expositiu permet admirar de ben apròp eth Crist de Salardú, qu'a estat plaçat laguens d'ua veirina, hèta a mesura, que presidís era absida centrau dera glèisa. Eth Crist ei ua pèça romanica artisti-

cament plan remercabla que des d'antic se venère ena glèisa de Sant Andrèu de Salardú. Damb aguesta actuacion, s'a sajat de "mèter en valor e dotar de condicions ambientaus e de seguretat avientes aguesta admirabla òbra d'art", segontes a informat era tecnica de Patrimòni, Elisa Ros.

campanau vilac

Formalizen era gestion dera Mina Victòria

Formalitzen la gestió de la Mina Victòria

Formalizan la gestión de la Mina Victòria

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e er alcalde d'Arres, Pere Castet, an formalizat era cession dera gestion deth Musèu dera Mina Victòria ath Conselh Generau d'Aran per part der Ajuntament, propietari der equipament. D'aguesta forma, se normalize, per prumèr còp, era collaboracion entre andues institucions entath manteniment e administracion deth Musèu, qu'ei integrat en hilat museistic deth Conselh Generau.

Eth Conselh vò restaurar eth campanau de Vilac entà hèr-lo visitable

El Conselh vol restaurar el campanar de Vilac per fer-lo visitable

El Conselh quiere restaurar el campanario de Vilac para hacerlo visitable

Eth Govern deth Conselh Generau a aprovat eth projècte d'execucion entara restauracion deth campanau dera glèisa de Sant Felix de Vilac, er impòrt totau deth quau puge a 180.000 èuros. Eth sindic Francés Boya ac a anonciat en tot soslinhar que "serà eth prumèr campanau visitable en tota era Val d'Aran". Damb aguesta actuacion, "eth Conselh vò méter en valor un des campanaus més emblematics tant peth sòn valor artistic, coma peth sòn plaçament en un entorn naturau damb vistes excepcionaus", segontes Boya. Aguesta intervencion servirà entà hèr visitabla era tor e ajudarà a dinamizar toristicament eth pòble.

Eth campanau de Vilac ei ua mòstra subergessenta dera arquitectura gotica. De hèt, date, apruprètz, de finaus deth sègle XIII o començaments deth sègle XIV. Eth projècte contemple era recuperacion dera campana més antiga que se conserve en Aran, aué plaçada ena espadanha dera glèisa, atau coma a informat era tecnica de Patrimòni deth Conselh, Elisa Ros.

art deth pireneu

**Camin transtermierèr entà dar a conéisher
era “essència” der art deth Pireneu**

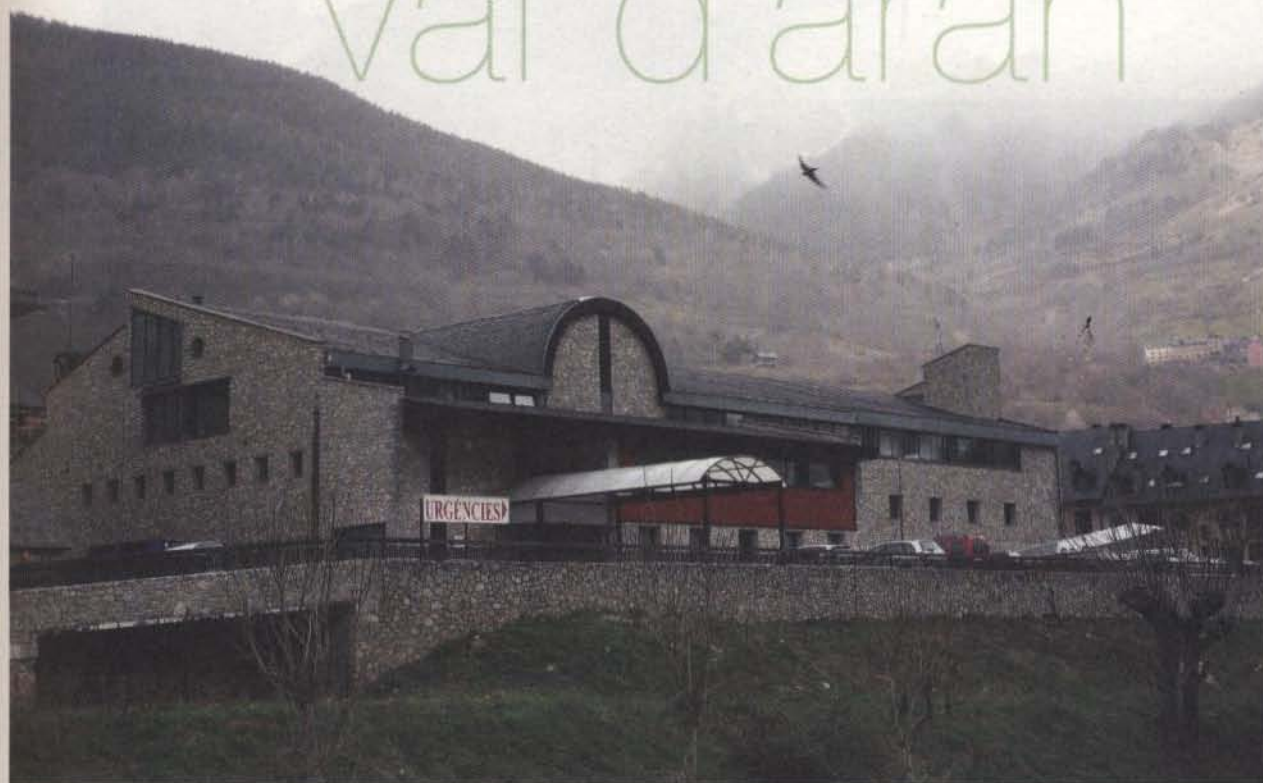
**Camí transfronterer per donar a conèixer
l’“essència” de l’art del Pirineu**

**Camino transfronterizo para dar a conocer
la “esencia” del arte del Pirineo**

Eth Conselh Generau d’Aran impulse ua propòsta damb es regions de Comenges e es Ribagòrces catalana e aragonesa entà crear un camin der art, qu’amassarie es centres espirituaus de Sant Bertran de Comenges e Sant Vicent de Roda de Isábena, andues damb catedral romanica, en tot passar pera Val d’Aran e era Vall de Boí. Aquesta ruta toristica e culturau se poirie efectuar a pè o en coche e permeterie méter en valor es camins tradicionaus e er entorn paisatgistic deth Pireneu centrau. Eth projècte contemple ua colaboracion damb eth Musèu Nacionau d’Art de Catalonha (MNAC), que conten fòrça des pèces romaniques deth Pirineu catalan, entà hèr ua difusion conjunta deth camin e organizar exposicions temporaus des òbres sauvades en musèu, que se mostrarien en sòn contèxte originau. Eth sindic Francés Boya a afirmat que “era idèa principau dera propòsta ei dar a conéisher era essència der art, en especiau deth Romanic, en contèxte deth Pireneu”. Boya a destacat era “oportunitat d’apregondir era cooperacion entre es pòbles pirenèncs, per miei d’aguesta propòsta”. Eth Sindic a precisat qu’aguest ei un projècte “incipient” que trabalhen de forma conjunta eth Conselh Generau, era Communauté de Communes du Haute Comminges, era Comarca de la Ribagorça, er Ajuntament de la Vall de Boí e eth Consell Comarcal de l’Alta Ribagorça, damb era possibilitat d’incorporar tanben ara region deth Coserans, donques eth camin poderie gèsser tanben de Sant Lisièr, caplòc d’aguesta region occitana.

espi^{ta}u val d'aran

Eth Conselh projècte ampliar e reformar er Espitau El Conselh projecta ampliar i reformar l'Espitau El Conselh proyecta ampliar y reformar el Espitau

Eth Departament de Sanitat e Servicis Sociaus deth Conselh a presentat eth Plan foncionau entara ampliacion e reforma der Espitau Val d'Aran, qu'enguan complís 25 ans. Era actuacion ei avalorada en 15 milions d'èuros. Aguesta ei ua apòsta deth Govern aranès, que compde damb eth supòrt deth Departament de Salut, segontes eth compromís ath qu'arribèren en 2009 eth sindic Francés Boya e era conselhèra Marina Geli. Era ampliacion respon a un planejament estrategic entara melhora dera

Sanitat Publica aranesa a un orizon de 25 ans. Eth Plan, qu'a estat elaborat de forma integráu damb era participacion de toti es servicis der Espitau, contemple era volumetria e eth finançament dera òbra. Segontes era propòsta, eth centre creisherie en 3.600 m² e se'n remodelarien 1.000 m². Eth projècte se base, sustot, en bastiment d'un nau bloc quirurgic, un nau airau d'urgències e ua naua planta sociosanitària d'espitalizacion damb dètz lhets residènciaus. Totun, eth Plan ei eth prumèr pas d'ua propòsta qu'enguan, en 2010,

darà lum vèrda dejà ath projècte executiu. Era conselhèra Noelia Costa a declarat qu'eth Conselh "se propòse mielhorar es condicions d'espitalizacion, era qualitat e eth confòrt des installacions, atau coma garantir un creishement der Espitau de forma armoniosa". Dera sua part, eth director executiu deth SAS, Francesc Fernández, a assegurat qu'aguest Plan foncionau ei "un projècte fòrça ambiciós e complèxe, perque sage de renauir es installacions e planifique era tecnologia que s'i desenvoloparie".

16.000 èuros

Servici gratuït de television e trucades telefoniques

Servei gratuït de televisió i trucades telefòniques

Servicio gratuito de televisión y llamadas telefónicas

Renauissen era sala d'operacions der Espitau Val d'Aran

Renoven la sala d'operacions del Espitau Val d'Aran

Renuevan el quirófano del Espitau Val d'Aran

Er Espitau Val d'Aran a dat lum vèrda ara gratuïtat des servicis de television e trucades telefoniques locals, que se prèsten actuaument en centre sanitari. Entad açò, s'an plaçat nauis televisors e se prevé de plaçar-ne mès enes sales de demora. Aguestes mesures van encaminades entà facilitar era estada des pacients qu'an d'èster ingressadi en Espitau.

Eth Serviç Aranés deth Benèster e era Salut (SABS) deth Conselh Generau d'Aran a renauit era sala d'operacions der Espitau, es installacions dera quau auien demorat plan envielhides enes darrèri ans. Era actuacion, avalorada en 16.000 èuros, a consistit en adequar es espacis damb era aplicacion de pannèus enes parets interiores, revestides damb un materiau especiau, que complís es requisits de resisténcia ath huec e isolament acustic, atau coma es mès nauti estàndars d'igièna e neteja.

Era superfícia e eth nuclèu des plaques, utilizades tanben ena naua residéncia geriatrica Sant Antòni, son fòrça resistents, planèrs e non contien pòres entà esvitar era introduccion de bactèries. Dempús d'aguesta actuacion, eth SABS prevé ua dusau fasa entà adequar es installacions dera sala de parts e des crambes der Espitau damb nauis capçaus, segontes a anonciat eth director executiu Francesc Fernández.

Era conselhèra de Sanitat e Servicis Sociaus, Noelia Costa, a declarat que "ère de besonh d'amiar a tèrme era reforma dera sala d'operacions, perque es sues installacions se trobuen en ua situacion fòrça precària", e a assegurat que, entath Conselh, "ei ua prioritat mielhorar es condicions de confòrt e espitalizacion des pacients, atau coma garantir es optimes condicions de trabalh des professionaus."

satisfaccion

Satisfaccion ciutadana damb era sanitat aranesa

Satisfacció ciutadana amb la sanitat aranesa

Satisfacción ciutadana con la sanidad aranesa

Es ciutadans dera Val d'Aran son pro satisfèts damb era sua sanitat publica. Aumens, atau se despren des donades emetudes per dues enquèstes publiques sus eth grad de satisfaccion des usatgèrs deth sistèma sanitari aranés. Segontes era enquèsta de satisfaccion des asseguradi deth Servei Català de la Salut (CatSalut), era avaloracion mieja des aranesi arrenh, en an 2009, entre un 8,5 e un 9 de nòta (en ua escala de 0 a 10). Donades fòrça pariones da a conèisher era enquèsta de satisfaccion d'espitalizacion d'Aran Salut, que tanben place era avaloracion en lèu un 9, entre 2008 e 2009.

Nau làser oftalmologic Nou làser oftalmològic Nuevo láser oftalmológico

Es pacients operadi de catarata poderàn anar, a comdpar d'ara, entar Espitau Val d'Aran, en Vielha, a on poderàn netejar es lents intraoculares que s'introdusissen en aquest tipe d'intervencion quirurgica. Aran Salut a aquerit un nau làser oftalmologic damb ua inversion de 18.000 èuros entà esvitar es desplaçaments des pacients qu'agen patit aquest tipe d'opacitat oculara.

vancouver

Eth Centre d'Espòrts Adaptats particeps en Vancouver dera man d'Úrsula Pueyo

El Centre d'Esports Adaptats participa a Vancouver de la mà d'Úrsula Pueyo

El Centro de Deportes Adaptados participa en Vancouver de la mano de Úrsula Pueyo

Eth Centre d'Espòrts d'Iuèrn Adaptats dera Val d'Aran (CDIA) a hèt balanç des actuacions amiades a tèrme d'ençà deth sòn naishement, hè dus ans, en un acte a on eth gimnasta Gervasio Defer a apadrinat as sòns esportistes. Eth Centre apòste pera consolidacion enes modalitats der esquí aupin, nordic e curling entà discapacitats.

Eth president dera associacion

Montanha Aran Club (MAC), César Chesa, e eth director deth centre, Andrés Gómez, s'an mostrat satisfèts pes hites arthenhudes pendent aguest periòde. Totun, era esportista Úrsula Pueyo, deth centre, particeps enes olimpiades de Vancouver 2010. Segontes Gómez, "Vancouver barre un cicle e se'n daurís un aute entà afrontar Sochi Rússia en 2014". Ar acte, qu'a agut lòc en Musèu dera

Nhèu d'Unha, i an assistit nombroses autoritats e personalitats d'Aran e er espòrt adaptat. Eth projècte s'a-mie a tèrme damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran, era Deputacion de Lhèida, era Secretaria der Espòrt dera Generalitat, er Ajuntament de Naut Aran, es federacions espanhòla e catalana entar espòrt tà discapacitats e es empreses Repsol e Toshiba.

marcha beret

Era Marcha Beret va a més La Marxa Beret va a més La Marcha Beret va a más

Era Marcha Beret 2010 a comptat damb un èxit de participacion fòrça destacable en aguesta 31au edicion. Era corsa d'esquí de hons ei prebotjada peth Conselh Generau d'Aran e Baquèira Beret damb era collaboracion dera associacion Volentaris Val d'Aran e d'auti organismes e entitats. Eth director dera corsa, Rafa Sanmartí, a declarat que s'a consolidat enguan eth sistèma d'inscripcions per internèt, per miei d'un programa pròpri, "mès àgil e estacat damb es naues tecnologies".

Ena passada edicion, ja s'introdusiren es principaus novetats respècte ath foncionament dera corsa, coma es inscripcions on line, era casa de benvenguda en Poliesportiu de Salardú e, sustot, era ampliacion des distàncies a maraton e mieja maraton. "En aguesta edicion, auem consolidat es cambis dera edicion anteriora e mielhorar-ne quauqui aspèctes," segontes Sanmartí.

D'un aute costat, eth Conselh Generau e Baquèira Beret collabòren damb era Fondacion La Caixa entà iniciar un projècte entà apropar er esquí de hons a toti, damb era intencion d'ampliar eth numero de participants e seguir dant ara corsa un caractèr sociu, que, segontes Rafa Sanmartí, "ei eth principi rector dera Marcha Beret".

Assessòren as universitaris entà obtier bèques de mobilitat

Assessoron els universitaris per obtenir beques de mobilitat

Asesoran a los universitarios para obtener becas de movilidad

Eth Conselh Generau d'Aran, per miei dera Oficina de Joenessa, a balhat eth sòn assessorament entara obtencion d'ajudes de mobilitat entà estudiants universitaris dera Val d'Aran. Eth Departament d'Universitats, Recèrca e Societat dera Informacion dera Generalitat de Catalonha convoquèc es ajudes entàs estudiants universitaris d'Aran e Naut Pirenèu (APA). Aguestes ajudes se concedissen entara mobilitat, que compren eth desplaçament e lotjament dehòra dera comarca a on s'a era residència familhara.

grop esportiu

Eth Conselh e VitalDent prebotgen un grop esportiu entara joenessa

El Conselh i VitalDent impulsen un grup esportiu per als joves

El Conselh y VitalDent impulsan un grupo deportivo para los jóvenes

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e eth director tecnic deth Club Ciclista Val d'Aran, Manu Caseny, amassa damb un representant deth president des cliniques Vital Dent, Ernesto Colman, an signat un convèni marc de colaboracion entar impuls deth grop esportiu Vitaldent - Aran, que desvoloparà activitats de promocion e formacion des joeni per miei dera practica der espòrt.

Era colaboracion cerque promocionar era practiva esportiva per miei de pro-

grames, activitats e eveniments; facilitar er accés ar espòrt a trauèrs d'activitats de participacion enes escòles e centres de formacion; organitzar còrsi, seminaris e conferéncies; fomentar era solidaritat e era constància en espòrt; dar supòrt ara tecnicacion esportiva e as equips de competicion; prebotjar era Val d'Aran coma destinacion esportiva; e apostar pera qualitat esportiva e de formacion.

En aguest sens, Francés Boya a felicitat ara empresa Vital Dent e ath Club

Ciclista Val d'Aran pera sua iniciativa. D'ençà dera sua fundacion, eth Club Ciclista ven de desvolopar activitats de promocion der esquí de hons e ciclisme entara formacion des joeni esportistes entà qu'artenhen eth maximom nivèu. Atau madeish, eth Conselh e Vital Dent an autreat bèques de formacion esportiva a dus membres deth grop, en marc dera potenciacion dera practica esportiva e es abits saludables entre era joenessa d'Aran.

energias renauibiles

**Arrefortissen es
trabalhs der equip
de seguiment der os**
**Reforcen les tasques
de l'equip de segui-
ment de l'ós**
**Refuerzan las labores
del equipo de segui-
miento del oso**

Eth ministèri de Miei Ambient e Miei Rurau e Marin, per miei dera empresa publica Tragsega, a dotat, aguest iuèrn, de materiau de montanha e d'un veïcul tot terrèn entar equip de seguiment der os d'Aran, format per dues personas. D'aguesta forma, se refortís era activitat de supòrt e contròtle des plantigrads enes montanhas. Er equip balhe un supòrt tecnic, basat ena elaboracion d'itineraris e en desvolopament de mesures de seguiment e prevencion, e un supòrt ramadèr, que consistís en ajudar as pagesi en sòn mestièr diader, en activitats coma eth barratge deth bestiar enes corraus ramadèrs.

Eth Conselh apòste pes energias renauibiles **El Conselh aposta per les energias renovables** **El Conselh apuesta por las energías renovables**

Eth Conselh d'Aran apòste pes energias renauibiles entà rebaishar eth consum energetic. Damb aguest propòsit, a elaborat un projècte de hilat de distribucion de calor damb biomassa que serie aplicat ena Zòna Industriau de Mijaran, en establiments coma era lauaria industriau deth Centre Ocupacionau dera Val d'Aran. Aguesta iniciativa, qu'a compdat damb er

assessorament tecnic dera empresa Xpresa BioEnergy, sage de redusir eth còst dera energia des establiments damb sedença en aguest airau, en tot mielhorar era fiabilitat dera distribucion energetica e redusir es emissions de CO².

Eth Govern aranés vò profitar era matèria extrèta enes trabalhs silvicòles entà amiar a tèrme aguest projèc-

te pilòt. En aguesti moments, eth Departament de Miei Ambient e Pagesia saue 940 mètres cubics d'estèra ena nau Cafisa de Les, propietat deth Conselh. Era estèra conservada, que repòse entath sòn secatge, ei formada per matèria inutilizablea que poderie profitar-se entà hèr combustible d'energia renauibla e que requerièra installacion d'ua caudèra.

airau de léser

Condicionen un airau de léser ena ribèra d'Aiguamòg
Condicionen una àrea de lleure a la ribera d'Aiguamòg
Acondicionan un área de ocio en la ribera de Aiguamòg

Eth Conselh Generau, per miei dera empresa Servicis Ambientaus dera Val d'Aran S. L., a amiat a tèrme eth condicionament der airau de léser dera zòna dera Aiguada, ena ribèra d'Aiguamòg. Es òbres, qu'an suposat ua inversion de 8.000 èuros, an consistit en un replanteg des taules, eth bastiment d'ua barbacoa, eth plaçament deth chapèu, era limpiesa der entorn, era adequacion der accés damb graua, era canalizacion dera aigua e era senhalizacion der airau.

Plan de melhora der arriu Garona
Pla de millora del riu Garona
Plan de mejora del río Garona

Eth Conselh Generau d'Aran a hiscat ara melhora der arriu Garona, en ua actuacion que pòrten a tèrme era Confederacion Idrografica der Èbre (CHE) e era Agència Catalana dera Aigua. Atau ac a anonciat eth conselhèr generau José Antonio Bruna, qu'a assegurat qu'aguesta melhora "a per objectiu canalizar era aigua e esvitar aiguats dempús deth periòde deth desgèu, en primavera". Es trabalhs amia-di a tèrme supòsen ua inversion de lèu 300.000 èuros.

Es òbres an consistit ena consolidacion de paret e bastiment de naues entà reforçar era canalizacion deth lhet der arriu. Era CHE a plaçat grani blòcs de ròques, provenentes dera cantèra de Cledes, en marge quèr de Garona, ath sòn pas per Les. Atau madeish, era ACA a restituit eth collector que se trinquèc en 2009 en tot hèr ua escolhèra. Aguesta òbra a agut un còst de 70.000 èuros. Tanben s'a hèt un repàs der estat dera ribèra der arriu. Eth conselhèr Bruna a anonciat qu'aguesti trabalhs auràn contunhitat pendent 2010 e 2011, en toti es trams der arriu Garona.

**Acòrd entra crear un
catalog de bòrdes**

**Acord per crear un
catàleg de bordes**

**Acuerdo para crear un
catálogo de 'bordas'**

Era Generalitat a anonciat que regularà era remodelacion des tradicionaus bòrdes dera Val d'Aran damb era creacion d'un catalòg qu'establirà es reabilitacions e es proteccions legaus entà regularizar era situacion d'aguestes bastisses de montanha e preservar eth patrimòni aranés. Eth catalòg per-meterà restaurar antigues bòrdes qu'an demorat en pè, e es sòns usi se limitaràn as complementaris des activitats de léser e torisme. Aguest anonci arribe dempús der acòrd estatutari entre Conselh Generau, ajuntaments e Govèrn catalan.

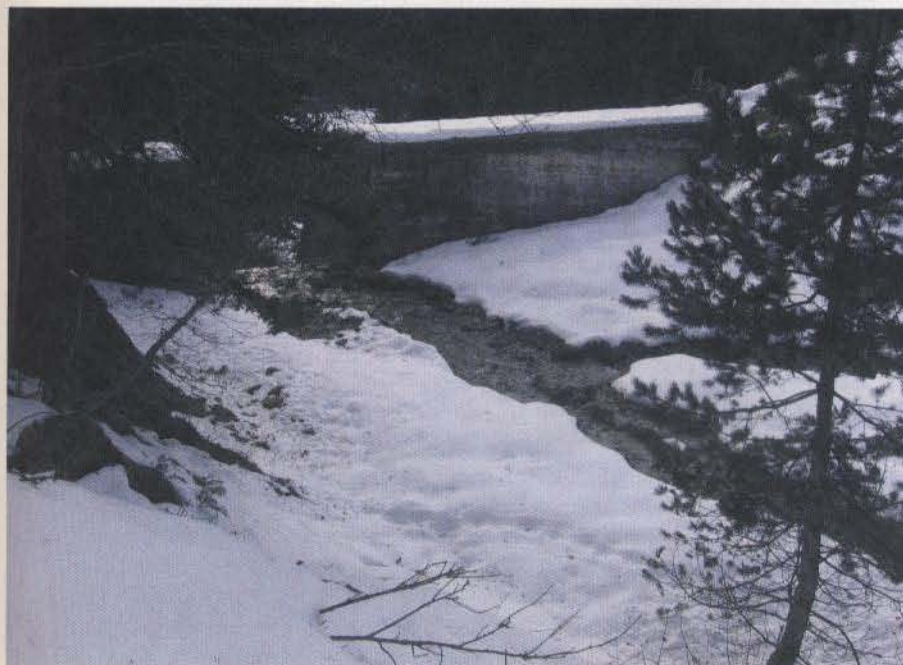
ventades

**Plan d'actuacions entà restaurar es bòsqui
afectadi pes ventades**

**Pla d'actuacions per restaurar els boscos
afectats per les ventades**

**Plan de actuaciones para restaurar los bosques
afectados por el vendaval**

Eth Conselh meterà en marcha un Plan d'Actuacions pendent 2010 e 2011 entà intervèner en es bòsqui afectadi pes darrèras ventades. Aguest plan, que serie aplicat a compdar des pròplèu setmanes en collaboracion damb es entitats locaus e era Generalitat, contemple es trabalhs de tractament silvicòla e retirada de ramatge. Eth conselhèr de Miei Ambient e PAGESIA, Francés Bruna, a declarat qu'eth Govèrn "priorizarà era actuacion en bòsc deth Portilhon, atenudes es dimensions des arbres e era superfícia afectada".

**Canalizacion der arriu
en barranc de Loseron**

**Canalització del riu al
barranc de Loseron**

**Canalización del río en
el barranco de Loseron**

Eth Govèrn aranés a hiscat ath Departament de Miei Ambient dera Generalitat a canalizar era aigua deth barranc der arriu Loseron (ribèra de Valarties), esbauçat aguesta primavera dempús des gelades der iuèrn, segontes a informat eth conselhèr generau d'Arties e Garòs, José Antonio Bruna. Era Generalitat a amiat a tèrme es òbres, efectuades pera empresa publica Forestal Catalana S.A. damb un pressupòst de 115.000 èuros.

planta de
transferència
de residus

Eth Conselh projècte bastir ua planta de transferència de residus

El Conselh projecta construir una planta de transferència de residus

El Conselh projecta una planta de transferencia de residuos

Eth Govern deth Conselh a aprovat eth projècte basic entà bastir ua planta de transferència de residus ena antiga incineradora, plaçada ena boca nòrd eth tunèl de Vielha. Era actuacion ei avalorada en 1,7 milions d'èuros. Eth Conselh a sollicitat ua subvencion ara Agència Catalana de Residus entà finançar eth còst d'aguesta intervencion.

Es servicis tecnicos an iniciat eth procès entara tramitacion des licències administratives corresponentes. Eth Govern trabalhe entà començar es òbres a compdar deth pròpleu an de 2010, quan es condicions climati-

ques ac permeten. "Eth Conselh enten qu'aguesta infraestructura ei plan de besonh e deth tot prioritària entà melhorar eth servici de lordè-res ena Val d'Aran", atau coma a explicat eth cap de Coordinacion de Servicis Publics, Emilio Sanllehy. Eth projècte contemple eth profitament des vielhes installacions dera antiga incineradora, qu'acabèc eth sòn cicle vitau en an 2003 en èster nautament contaminanta. Damb aguesta intervencion, s'adequarien es dues bastisses existentes, en tot desmantellar er equip de maishines dera antiga planta. Ua bastissa serie

destinada ara recepcion des fraccions de veire e organica, e era auta, entà carton e envasi. Eth Conselh a projectat tanben eth bastiment d'ua tresau bastissa, de naua planta, qu'acuelherie era rèsta de residus. Emilio Sanllehy a destacat era "complexitat" deth projècte pr'amor der objectiu d'arténher "ues installacions modèrnes e adaptades ara dura climatologia der iuèrn", en aguest airau plaçat a 1.630 mètres de nautada. Damb aguest projècte, "eth Conselh darà un pas mès entà dauant entà garantir uns servicis publics de qualitat".

renovacion

Eth Govèrn renauís era flòta de camions entara recuelhuda de residus

El Govern renova la flota de camions per a la recollida de residus

El Gobierno renueva la flota de camiones para la recogida de residuos

Eth Conselh Generau a amiat a tèrme, enes darrèri mes, era renovacion deth parc mobil entara recuelhuda de lordères damb era finalitat de guanhar eficàcia e viabilitat economica deth servici. Eth Govèrn aranés a aquerit tres nau camions damb ua despensa totau de 500.000 èuros. S'an incorporat dus camions de granes dimensions: un, adaptat as contenadors sosterradi, ei destinat ara recuelhuda e era premsa, e er aute conten un autocompactador destinat ara remassada d'envasi, carton e veire. Eth tresau camion, mès petit, prèste servici de neteja enes entorns des punts de recuelhuda e resòl era remassada en casc antic des pòbles e enes pòbles petits.

Jornades sus era flor arnica e risqui ena montanha

Jornades sobre flor àrnica i riscos a la muntanya

Jornadas sobre flor àrnica y riesgos en la montaña

Eth Conselh a acuelhut pendent eth mes de gèr dues jornades sus era produccion dera flor arnica en Pirenèu e era gestion des risqui ena montanha. Eth Centre Tecnologic Forestal de Catalonha presentèc eth projècte e es resultats sus era produccion sostenibla dera flor arnica en Pirenèu. Dera sua part, eth Centre de Prediccion de Lauegi dera Val d'Aran organizèc ua charrada sus era gestion deth risc en montanha, qu'auèc lòc ena sala d'actes dera Escòla de Tecnic Esportius dera Val d'Aran (ETEVA), en Salardú.

èuros
60.000

Invertissen 60.000 èuros entà plaçar corraus ramadèrs
Inverteixen 60.000 euros per instal·lar corraus ramaders
Invierten 60.000 euros para instalar corrales ganaderos

Eth Conselh Generau a acuelhut era signatura d'un acòrd d'installacion de corraus ramadèrs ena Val d'Aran entre eth sindic d'Aran, Francés Boya; er alcalde de Bossòst, Francisco R. Miranda; es presidents des EMDs de Vilac e Aubèrt, José Rella e Leopoldo Bonillo, respectivament; e eth president dera Associacion de Criadors deth Shivau de Raça Cavall Pirinenc Català, José Antonio Boya. Damb aguest acòrd, "s'a volut formalizar era entrega e recepcion des corraus e s'establís qu'es beneficiaris des infraestructures seràn toti es ramadèrs e qu'eth manteniment serà a cargue des entitats propietàries," segontes a explicat eth conselhèr de Miei Ambient e PAGESIA, Francisco Bruna.

Eth Conselh Generau d'Aran e eth Departament d'Agricultura, Alimentacion e Accion Rural dera Generalitat an destinat enguan més de 55.000 èuros entara installacion d'aguestes infraestructures, que se higen as aportacions de 900 èuros cadun des Ajuntaments de Bossòst e Arres e es EMDs d'Arties e Garòs, Vilac e Aubèrt entara madeisha finalitat. En totau, somen més de 60.000 èuros, destinadi entath plaçament des corraus en Arres, Bossòst, Arties, Montcorbau e Vilac.

Cors d'adreçament de cans
Curs d'adestrament de gossos
Curso de adiestramiento de perros

Eth Departament de Miei Ambient e PAGESIA deth Conselh a organizat un cors d'adreçament de cans de pastor adreçat entàs ramadèrs dera Val d'Aran, eneth quau i an participat sèt personas. Se tracte d'un cors d'iniciacion ath pastoreg, qu'ensenhe as ramadèrs coma tractar ath can e ensenhe tanben ath çan entà suenhar es ramats. Eth cors s'a basat ena imparticion de classes teoriques, realizades ena sedença deth Govern aranés, e classes practiques, qu'an agut lòc en Escunhau e Bagergue.

rescats de montanha

Prestaràn es rescats de montanha damb elicoptèrs de TAF **Prestaran els rescats de muntanya amb helicòpters de TAF** **Prestarán los recates de montaña con helicópteros de TAF**

Eth Conselh Generau d'Aran a arribat a un acòrd damb TAF Helicòpters, S.L. entà qu'eth grop d'Emergències – Pompièrs d'Aran pogue curbir es rescats de montanha damb es elicoptèrs dera empresa, en tot ampliar es prestacions qu'actuaument eth Conselh, per miei deth sòn servici de

Proteccion Civil, amie a tèrme damb mieiis deth Departament d'Interior dera Generalitat. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a explicat qu'eth convèni, signat damb eth conselhèr delegat de TAF, Eduard Miralta, "sage d'establir un marc de collaboracion permanenta, qu'amplie

es servicis que se balhen damb era Generalitat, e arrefortís era autonomia des Pompièrs en encastre deth sauvament e eth rescat, sense cap tipe de contraprestacion economica". De hêt, era empresa TAF dispòse d'elicoptèrs en Aran per miei des quaus desvolope era sua activitat.

Pompièrs d'aran

Formacion en accidents damb diuèrses victimas
Formació en accidents amb múltiples víctimes
Formación en accidentes con múltiples víctimas

Era Val d'Aran a acuelhut es prumères jornades de formacion en situacions damb victimas multiples, qu'a organizat eth Departament de Sanitat e Servicis Sociaus deth Conselh, per miei der Espitau Val d'Aran e er organisme public Transpòrt d'Emergències Sanitàries dera Val d'Aran (TESVA). I an participat un centenat de personas, provenentes de TESVA, er Espitau, eth còs de Pompièrs e Mossos d'Esquadra e deth personau de pistes de Baquèira - Beret. Tanben s'a comptat damb membres d'emergències e proteccion civila de França. Es classes practiques s'an impartit en ua Plaça Medicau Auançada (PMA), qu'a estat installada en Parc de Pompièrs de Vielha, a on tecnicos de TESVA an simulat evacuacions en cas de sinistre e an explicat era infraestructura e es materiaus. Tanben i a agut ua intervencion des equips espitalaris, qu'an presentat eth protocòl d'actuacion en PMA. Es alumnes an podut conéisher es actuacions qu'amien a tèrme en França en matèria de tractaments pre-espitalaris (plan Rouge) e tractaments espitalaris (plan Blanc) dauant de catastròfes damb victimas multiples e situacions damb risc quimic, biologic e nuclear.

Aumenatge a pompièrs veterans
Homenatge a 'pompièrs' veterans
Homenaje a 'pompièrs' veterans

Es Pompièrs d'Aran an celebrat Santa Bàrbara damb era propòsta deth Conselh entà crear ua naua entitat de gestion des emergències. Aguest ens unificarà es servicis de prevencion, escandiment de huecs, transpòrt sanitari e de sauvament e rescat, atau coma eth personau dispèrs entre es pompièrs deth Conselh, es pompièrs voluntaris e es professionaus de Transpòrt Sanitari dera Val d'Aran (TESVA).

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, a assegurat qu'era volentat deth Conselh ei "incentivar eth voluntariat enes Pompièrs, en tot mantier e arrefortir eth sòn esperit e era sua tradicion". Boya a explicat qu'eth nau organisme "permetrà hèr front as emergències de forma integrau e desvolopar damb major eficiéncia es pròpies activitats dera entitat". D'aguesta forma, "s'adoptarà un modèl autonòm, diferenciat e cooperador de gestion e organizacion entà mielhorar e refortilhar es servicis publics".

D'un aute costat, eth Govèrn aranés a aumenatjat as 21 pompièrs qu'an deishat en 2009 eth còs en tot passar ara escala de veterans. Segontes eth Sindic, eth Conselh a volut arrecónéisher "eth sòn gèst de generositat entà deishar pas as nauï pompièrs, en uns moments plan transcendentaus entath futur deth collectiu".

mielhora des accèssi

Eth Conselh adjudique era mielhora des carretères locals d'Aran

El Conselh adjudica la millora de les carreteres locals d'Aran

El Conselh adjudica la mejora de las carreteras locales de Aran

Eth Conselh de Govern deth Conselh Generau d'Aran a aprovat era adjudicacion dera mielhora des carretères locals dera Val d'Aran entara union temporau d'empresas Valoriza Conservación de Infraestructuras. Aguest plan a ua vigéncia de dus ans entà condicionar era màger part des carretères de titularitat municipau

d'accès entàs nuclèus de poblacion enes municipis de Bausen, Canejan, Es Bòrdes, Vilamòs, Arres, Vielha – Mijaran e Naut Aran. Era inversion globau ascendís as 2,8 milions d'èuros, que se multiplique de forma considerabla respècte dera destinada enquia ara, en tot passar des 500.000 èuros annaus as 1,4 milions

previsti per an. Es òbres consistissen en condicionament e mielhora des carretères d'accès entà 15 pòbles dera Val d'Aran, enes trams de Canejan, Bausen, Benós e Begós, Arró, Vilamòs – Arres, Arres de Sus, Arres de Jos, Arròs, Aubèrt – Vila, Vila – Arròs, Betlan, Montcorbau, Mont, Casau, Bagergue.

Eth Departament de PTOp permetrà mielhorar eth subministrament d'aigua

El Departament de PTOp permetrà millorar el subministrament d'aigua

El Departamento de PTOp permitirá mejorar el suministro de agua

Eth Departament de Politica Territorial e Òbres Publicas dera Generalitat de Catalunya a aprovat era concession des ajudes entà actuacions de dinamizacion territoriala ena Val d'Aran, que supòsen un impòrt totau de 450.000 èuros, atau coma a informat aué eth conselhèr d'Administracion Publica e Finances, Rufino Martínez. Es subvencions, que financen eth 50 % des projèctes, serviràn entà mielhorar damb 166.000 èuros es sistèmes de subministrament e abastament d'aigua de boca enes nuclèus de Gausac, Betren, Escunhau – Casarilh, Betlan – Mont, Aubèrt – Mont e Vilac, en municipi de Vielha – Mijaran. Atau madeish, eth Govèrn catalan harà ua aportacion economica de 150.000 èuros entà ajudar a desvolopar era tresau fasa de construccion deth Parc de Montanha deth Portilhon, que, entre d'autes accions, contemple condicionar es installacions interiores e exteriores e er acabament dera calefaccion der equipament.

Era Generalitat assigne es òbres dera C-28 entre Salardú e Baquèira

La Generalitat assigna les obres de la C-28 entres Salardú i Baquèira

La Generalitat asigna las obras de la C-28 entre Salardú y Baquèira

Eth Departament de Politica Territorial e Òbres Publicas dera Generalitat a adjudicat es òbres de mielhora generau dera carretèra C – 28 ara UTE Cervós S.A. e M. y J. Gruas S.A. Era actuacion suposarà ua inversion de 4 milions d'èuros. Eth Govèrn catalan condicionarà, en un tèrme de 10 mesi, eth tram dera via entre Salardú e Baquèira.

Eth sindic Francés Boya a manifestat, des deth Parlament, era sua satisfaccion damb eth Departament de PTOp "en complir es tèrmes prevísti atau coma es compromisi aqueridi peth conselhèr Joaquim Nadal damb eth Conselh Generau". Boya a rebrembat qu'era òbra se poderà amiar a tèrme per acòrd ath quau arribèc eth Govèrn aranés entà segreggar deth projècte globau era mielhora d'aguest tram, "atenuda era urgència d'apariar ua infraestructura vitau entàs connexions damb Baquèira".

Es govèrns catalan e aranés constituïssen ua comission sus eth nau traçat dera N-230

Els governs català i aranès constitueixen una comissió sobre el nou traçat de la N-230

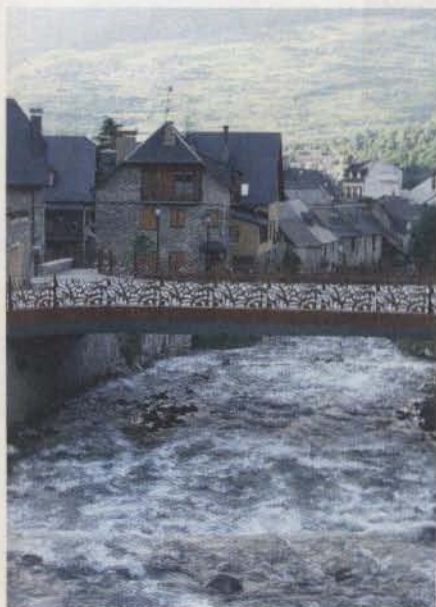
Los gobiernos catalán y aranés constituyen una comisión sobre el nuevo trazado de la N-230

Era Generalitat de Catalunya e eth Conselh Generau d'Aran an previst de constituir ua comission mixta entre tecnicos d'andús govèrns entà analisar e incidir en nau traçat que planifique eth ministèri de Foment sus era carretèra N – 230, ath sòn pas per Aran. Eth conselhèr de Politica Territorial e Òbres Publicas, Joaquim Nadal, a especificat que "Foment a d'acabar de concretar era propòsta", e a soslinhat qu'ei de besonh de arribar a "ua propòsta unitària" entre era Generalitat e eth Conselh entà hèr a arribar es allegacions corresponentes, en cas que siguen de besonh.

Joaquim Nadal a instat a Foment a "hèr ua reparacion d'urgència e peremptòria" dera carretèra N – 230 entre Lleida e Aran, atenuat eth sòn auançat deteriorament e abantes dera mielhora prevista en conjunt dera via. Eth sindic Francés Boya a manifestat que "era mielhora dera N – 230, sustot deth tram de Vielha ath tunèl, ei ua demana deth territòri qu'a de besonh d'ua respòsta immediata peth sòn caractèr d'infraestructura basica d'accès a Aran e eth Pireneu".

54.000 èuros

Invertissen 54.000 èuros tath manteniment des camins en Lairissa

Inverteixen 54.000 euros per al manteniment dels camins a Lairissa

Invierten 54.000 euros para el mantenimiento de los caminos en Lairissa

Eth Govèrn aranés a invertit en 2009 mès de 54.000 èuros ena neteja e en manteniment des camins e pistes forestaus deth terçon de Lairissa (Es Bòrdes, Vilamòs e Arres). Es òbres an estat efectuades pera empresa publica Servicis Ambientaus dera Val d'Aran, S.L. Ath delà, eth Conselh a previst destinar lèu 500.000 èuros entà condicionar es carretères d'accès as nuclèus d'aguest terçon.

Sosterrament de contenedors damb eth nau Hons estatau d'inversion locau

Soterrament de contenedors amb el nou Fons estatal d'inversió local

Soterramiento de contenedores con el nuevo Fondo estatal de inversión local

Eth nau Hons estatau abilitat peth Govèrn centrau entath foment dera economia sostenibla permeterà installar moduls damb contenedors sosterradi en airaus especiaument sensibles tar impacte visuau enes municipis de Vielha – Mijaran e Naut Aran. Ua actuacion que suposará ua inversion de mès de 160.000 èuros. En Vielha, seràn plaçadi en centre istoric deth pòble, concretament enes carrèrs Major e ena plaça dera Glèisa. En Naut Aran, seràn ubicadi en parcatges publics.

Urbanisme garantís es infraestructures de Ruda
Urbanisme garanteix les infraestructures de Ruda
Urbanismo garantiza las infraestructuras de Ruda

Era comission territoriala d'Urbanisme a aprovat era modificacion des Normes subsidiàries de Naut Aran qu'afecten ara Unitat d'Actuacion en sòl urban de Ruda (UA - 2), en tot garantir es accèssi e es infraestructures dera estacion Baquèira-Beret en aguest airau. Urbanisme inste ar ajuntament a balhar ua naua licéncia unica damb es condicions que recuelh era propòsta que sage de dar compliment ara senténcia deth Tribunal Superior de Justícia de Catalonha, qu'anullèc en abriu era licéncia otorgada en 2004.

D'un aute costat, era comission a dat lum vèrda ara redubertura dera estacion de Tuca, er acòrd dera quau non serà vigent enquia que s'apròve definitivament eth plan especiau deth domèni esquiable, eth quau a d'includir era concession administrativa e es garanties economiques dera sua execucion. Eth Govèrn d'Aran a destacat qu'Urbanisme "a desbloquejat dus ahèrs d'extrema importància entath desenvolopament d'Aran, perque era incertesa creada en Ruda auesse podut méter en risc es infraestructures de besonh entar accés ara estacion". Eth Govèrn aranés enten qu'es acòrds prenudi ena comission "son favorables ar interès generau".

Mielhora deth Còto Março de Vielha

Millora del Còto Março de Vielha

Mejora del Còto Março de Vielha

Era comission d'Urbanisme a aprovat tanben eth plan de mielhora urbana deth centre de Vielha, en airau deth Còto Março. Damb aguest plan se sage de mielhorar es espacis publics e era mobilitat deth centre de Vielha. Aguesta actuacion permeterà daurir era vialitat des carrèrs Sant Miquèu e Meddia, qu'ara demoren barradi, e adequar es entorns deth cementèri e era glèisa as servicis religiosi. Tanben se reservarà espaci tà viuendes sociaus e s'includirà terrèn non urbanizat entà barrar era estructura urbana e connectar-la damb era avenguda Pas d'Arró.

progrès

Eth Plan director urbanistic, un esturment entath progrès **El Pla director urbanístic, un instrument per al progrès** **El Plan director urbanístico, un instrumento para el progreso**

Eth Plan director urbanistic se tròbe dejà ena rècta finau dempús qu'era Generalitat postposèsse era exposicion publica deth tèxte. Ei previst qu'eth Plan director incorporè es allegacions qu'eth Govern deth Conselh Generau a presentat en marc des sues competències. Damb era volentat d'arrefortir eth consens e complementar eth Plan, eth Conselh presentèt allegacions entà mielhorar era definicion deth traçat dera carretèra N - 230, en especiau referència as afectacions de Casau, e d'autes infraestructures de caractèr generau. A demana deth Conselh, eth Plan preservarà es drets urbans vigents enes perimètres de proteccion patrimoniau e retirarà eth precatalòg de cases particulars de valor patrimoniau. Tanben se limitarà era arrenhuda deth Parc territorial der arriu Garona ad aquerò establert pera Normativa vigenta en matèria d'inondabilitat, e s'incorporaràn es patrons d'ordenacion sus es edificacions en base ad aquerò previst en aguesta matèria pes Normes Subsidiàries vigentes, deishant dehòra deth Plan era Normativa d'edificacion deth Naut Pirenèu.

Eth Conselh dedique 1 milion d'èuros entàs accèssi de Marcatosa

El Conselh dedica 1 milió d'euros per als accessos de Marcatosa

El Conselh dedica 1 millón de euros para los accesos de Marcatosa

Eth Conselh Generau a previst de destinar pròp d'1 milion d'èuros entà adequar e condicionar es carretères locals deth terçon de Marcatosa, qu'afecten as accèssi d'Arròs, Aubèrt - Vila, Vila - Arròs, Betlan, Montcorbau e Mont, segontes a anonciat eth sindic d'Aran, Francés Boya, ena session deth Conselh de Terçon, que s'a amassat en Vilac. Damb aguesta actuacion, eth Govern aranés cerque mielhorar es drenatges, consolidar es explanades e eishamplaments, estabilizar es talussis, refortilhar es paviments o rebastir-les, se cau, e mielhorar era seguretat viau des carretères locals. En generau, se respectarà eth traçat actuau des vies, mès se mielhorarà era visibilitat des trams mès dangerosi.

pòrt dera bonaigua

Nau sistèma entà assegurar era viabilitat en Pòrt dera Bonaigua

Nou sistema per assegurar la viabilitat al Port de la Bonaigua

Nuevo sistema para asegurar la viabilidad en el Puerto de la Bonaigua

Eth Centre de Prediccion de Lauegi deth Conselh Generau d'Aran a desvolopat pendent aguest iuèrn un nauedós sistèma de desencadenament preventiu

de lauegi a traùers der aparelh Daisy Bell, que provòque explosions controta-des entà descargar excès de nhèu en zònes damb risc de lauegi. Eth meca-

nisme s'aplique per dusau an consecutiu en Pòrt dera Bonaigua (2.072 mètres) entà facilitar era dubertura dera carretèra C-28 pendent era sason d'iuèrn.

vegueríes

Acòrd unaním entà deféner er Estatut e excludir Aran des vegueríes

Acord unànim per defensar l'Estatut i excludir Aran de les vegueríes

Acuerdo unánime para defender el Estatuto y excluir Aran de las veguerías

Es grops deth Conselh Generau (UA, CDA e PRAG) an arthenhut un acòrd entà deféner er Estatut e instar ara exclusion d'Aran des vegueríes. Atau se despren dera declaracion institucionau, que s'a aprovat de forma unanima, en plen deth passat mes de deseme. Eth Conselh demane qu'Aran "non sigue pas includit ena organizacion vegue-

riau ne en cap de division territorialiu que non sigue era madeisha, cosent damb çò qu'establís era lei de regim especiau de 1990".

Es grops propòsen qu'Aran sigue reconeishut coma ua "entitat territorialiu autonòma laguens de Catalonha e dehòra de quinsevolh vegueria" e mòstren eth sòn supòrt ar Estatut de 2006, perque "garantis eth dret

d'autonomia d'Aran", en tot instar a que se retiren es recursi d'inconstitucionalitat contra er aranés, era singularitat d'Aran e es drets lingüistics. Atau madeish, era declaracion propòse tramitar era prepausa de reforma dera lei d'Aran, "damb era maxima urgéncia e en tot respectar era propòsta de reforma presentada pes grops".

Eth President advòque per “respectar era singularitat d’Aran”

El President advoca per “respectar la singularitat d’Aran”

El President aboga por “respeter la singularidad de Aran”

Eth president dera Generalitat, José Montilla, s’a mostrat convençut qu’es institucions catalanes arribaràn a un acòrd damb eth Conselh Generau entà “respectar era personalitat e era singularitat dera Val d’Aran”, ena naua lei de vegueries, aué en tràmit parlamentari. Atau ac a manifestat ena inauguracion dera naua residéncia geriátrica de Sant Antòni, amiada a terme peth Govèrn aranés damb ua inversion de 2,2 milions d’euros.

Eth president a adreçat ues paraules en aranés coma “simbèu de reconeishement e respècte ara istòria, era lengua e es institucions d’Aran”. Montilla a afirmat qu’aguest reconeishement ei garantit e protegit per Estatut, e a declarat que “eth desplegament estatutari, en çò que tanh as leis territoriaus, l’haram damb respècte e dialòg permanent damb totes es sensibilitats, e sustot, damb era personalitat e era singularitat dera Val d’Aran”.

Aumenatge as membres deth Conselh Generau Provisionau constituït en 1979

Homenatge als membres del Conselh Generau Provisional constituït el 1979

Homenaje a los miembros del Conselh Generau Provisional constituido en 1979

Eth sindic d’Aran, Francés Boya, a reivindicat “er exemple e eth coratge” des que hè trenta ans reclamèren era reinstauracion deth Conselh Generau d’Aran enes sessions celebrades en Conselh Generau Provisionau, e a hiscat a “defèner damb era madeisha fòrça çò que mos aperten coma pòble que se bastís cada dia e se projècte en futur a favor des persones”. Eth secretari generau deth Conselh Generau Provisionau de 1979, Arturo Calbetó, a defenut “eth consens e era unitat enes ahèrs transcendentaus entà Aran”, perque “era division intèrna a estat era desencusa entà retardar era consolidacion der autogovèrn”.

Eth Conselh Generau Provisionau siguec era responsa des còssos escuelhudi enes prumèras eleccions democraticas de 1979 entà demanar era tornada deth Conselh Generau, dempús dera sua abolicion en 1834. S’amassèc eth 2 de seteme, ena glèisa de Santa Maria de Cap d’Aran, e eth 2 de deseme, ena Casa dera Vila de Vielha. Eth Conselh Generau se recupèrè eth 17 de junh de 1991.

montilla boya

Condolença Condol Pésame

En nòm deth Conselh Generau d'Aran, eth sindic Francés Boya a expressat era condolença pera mòrt deth Mgfc. Sr. José Maria Castellà Rella, exconselhèr generau e exconselhèr d'Innovacion e Empresa deth Govern aranés. Castellà, que siguec conselhèr peth terçon de Quate Lòcs, ère tanben còsso der Ajuntament de Bossòst (2007 – 2010), peth grop d'Unitat d'Aran – PM – PSC. Eth Sindic a lamentat era pèrta irreparable de José Maria Castellà, ua persona entranhabla qu'a prestat, de forma desinteressada, eth sòn servici a Aran e ath sòn pòble, Bossòst.

Eth president Montilla e eth sindic Boya arrefortissen er autogovèrn

El president Montilla i el síndic Boya reforsen l'autogovern

El presidente Montilla y el síndico Boya refuerzan el autogobierno

Eth president dera Generalitat, José Montilla, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, an metut es bases entà arrefortir er autogovèrn aranés enes pròpleu ans. Eth Sindic a mantengut ua amassada damb eth president catalan, en ua trobada qu'a agut lòc en Parlament, a on an tractat eth Plan de desenvolupament institucional 2009 - 2015, qu'eth Govern aranés a

elaborat entà pr'amor d'apregondir eth procès d'assumpcion de competències e servicis per part deth Conselh Generau damb era finalitat de gestionar-les de forma mès propèra e eficaça.

Eth Govern d'Aran preten arténher a miei tèrme eth traspàs dera competència en matèria d'Espòrts, ateneda era tradicion d'Aran e era

especificitat dera nhèu, qu'an de perméter era gestion dirècta de totes aqueres matèries relacionades damb era planificacion e era administracion der espòrt de base. Ena actualitat, eth Conselh ja gestione eth Centre de Tecnificacion entar esquí aupin e de hons e un Centre de Tecnificacion entà discapacitats a nivèu der Estat.

candidatura olímpica de barcelona

“Contamos con la mejor estación de esquí y una buena oferta turística”

Una oportunidad para Aran Una oportunitat per a Aran Ua oportunitat entà Aran

Qué buena noticia para Aran y el Pirineo: por fin alguien se acuerda de él. Sin duda, la candidatura de Barcelona-Pirineus para la celebración de los Juegos Olímpicos de Invierno del 2022 es una excelente noticia no sólo para el Pirineo, sino también para Barcelona, Catalunya y los deportes de invierno y de montaña de toda España. El mero hecho de presentar la candidatura ya es algo excelente para la economía de Aran y el Pirineo: de entrada, nos promociona y nos sitúa en el mapa internacional del turismo de invierno y montaña. Además, presentarnos en la candidatura de Barcelona como compañeros de viaje es la mejor carta de presentación, tanto por su experiencia como ciudad olímpica como por el extraordinario provecho turístico y económico que ha sabido sacar de los Juegos Olímpicos antes, durante y después de su celebración. Y, por supuesto, por lo conocido que es el nombre de Barcelona a nivel mundial. Por lo tanto, en el ámbito turístico los beneficios que este acontecimiento puede producir son extraordinarios, tanto para la ciudad condal como, sobre todo, para el Pirineo. Esta candidatura es una oportunidad que no se puede desaprovechar y en la que todos los implicados tenemos la obligación de

trabajar con todas nuestras energías para que llegue a buen fin. Pocas veces en su historia, por no decir ninguna, tanto Aran como el conjunto del Pirineo han tenido una oportunidad de estas características para movilizar su economía, por lo que este acontecimiento significará un revulsivo impresionante, que, dicho sea de paso, buena falta nos hace. En cuanto a las infraestructuras viarias que serán necesarias para el acontecimiento, muchas de ellas ya son impresionantes para el presente y el futuro del territorio, sobre todo las del Pirineo de Lleida, que es el que, sin ninguna duda, más carencias tiene en este aspecto. Unas infraestructuras reclamadas reiteradamente por las autoridades, los empresarios y, sobre todo, los ciudadanos. Lógicamente, espero que la candidatura olímpica pueda ayudar a acelerar la construcción o adecuación de las infraestructuras de comunicaciones prioritarias, ya que si éstas no se intercomunican urgentemente y no se acorta la duración del tiempo de viaje entre sí y con sus ciudades de referencia, como Lleida y Barcelona, no podrán desarrollarse y probablemente irán muriendo paulatinamente, tal y como está sucediendo en muchas zonas del sur de Francia.

Sin estas infraestructuras se hace imposible e inviable la creación de nuevas empresas y la diversificación de las existentes, así como el desarrollo de otras actividades económicas. También serán necesarias infraestructuras propias de los deportes de invierno, como las pistas de salto, de bobs, etcétera. Pero éstas son mucho más fáciles de realizar y requieren una inversión mucho menor, puesto que las instalaciones básicas ya existen en las estaciones de esquí. Aran cuenta con la mejor estación de esquí, y también con una muy buena cantidad y calidad de plazas hoteleras y demás servicios turísticos, por lo que en este aspecto las inversiones a realizar creo que serán mínimas, ya que no sería aconsejable la creación de una oferta más allá de la estrictamente necesaria. Creo que estamos perfectamente preparados para organizar con éxito un evento de estas características. Barcelona puede contar con el sector de la hostelería de Lleida, a la que tengo el gusto de representar, para trabajar en pro de esta iniciativa, y me consta que también el sector turístico en general sabrá estar a la altura.

**Juan Antonio Serrano, conseller de
Turisme, Comerç e Transport**

Recep informacion @

Vòs receber informacion online deth Conselh Generau d'Aran?
Vòs dar era tua opinion?

servicis sociaus   comèrç   torisme
joenessa   transport   cultura
sanitat   espòrt   consum
politica lingüistica   miei ambient e pagesia

Escriu un correu electronic damb es tues donades tà:

info@conselharan.org

Conselh Generau d'Aran